

پیامدسیاسی شدن
امور کارشناسی

رضا خسروشاهی

بهمن‌ماه امسال مهلت تمدیدشده ایران برای انجام اصلاحات در حوزه مبارزه با پولشویی و تامین مالی ترور یسم به پایان می‌رسد. با توجه به سیاست‌های خصمانه آمریکا علیه کشور و تلاش برای قطع یا گسست در کانال‌های مالی ایران طبیعتاً یکی از خطوط قرمز سیاست‌گذاران بازگشت اقدامات مقابله‌ای ازسوی گروه اقدام مالی است. تعلیق اقدامات مقابله‌ای مانعی در برابر افزایش چالش‌های اقتصادی و تجاری کشور است. اما گروه‌ها و جریان‌های سیاسی و تصمیم‌گیری به‌جای تمرکز بر انجام دقیق کارها و حداکثرسازی نفع اقتصاد ملی وارد منازعه‌های جناحی و جدل‌های کلامی شده‌اند. شوربختانه هر چه به پایان مهلت نزدیک می‌شویم به جای آنکه از حجم این مجادلات کاسته شود بر سطح تنش افزوده می‌شود. گرچه هر سیاستی برندگان و بازندگانانی دارد، اما استفاده از تاکتیک‌های برچسب‌زنی و انگ‌زنی دو طرف به یکدیگر نه تنها کمکی به بحث نمی‌کند، بلکه به سطح مسائل شخصی و جریانی فرو می‌کاهد. حتماً تمامی مخالفان گروه اقدام مالی موافق پولشویی نیستند و حتماً موافقان همکاری با این گروه وابسته و سرسپرده نیستند. اما چرا فضای بحث درباره گروه ویژه اقدام مالی منحرف شده است. نگاهی به سخنان مخالفان گروه ویژه اقدام مالی و همکاری ایران با این گروه نشان می‌دهد برخی مخالفان گاه و بیگاه این ادعا را مطرح می‌کنند که موافقان همکاری ایران با این نهاد بین‌المللی حتی یک دلیل قانع‌کننده نیز برای این موضوع ارائه نکرده‌اند. فارغ از اینکه استدلال‌های مهم و متعددی در خصوص این امر ارائه شده است، به این نحوه بحث مغالطه «بستن راه استدلال» می‌گویند. مغالطه بستن راه استدلال، به‌طور خلاصه به این معناست که فرد طوری سخن بگوید که مانع استدلال کردن مخالفان علیه خود شود. مثلاً مغالطه‌ای تحت عنوان «هر بچه مدرسه‌ای می‌داند» وجود دارد که براساس آن شخص به گونه‌ای سخن می‌گوید که هر کس مخالف او باشد سوادش از هر بچه مدرسه‌ای کمتر است.

مغالطه دیگری از این دست، مغالطه «مسموم کردن سرچشمه» است. در این مغالطه، شخص ادعایی را مطرح می‌کند و سپس برای جلوگیری از اعتراض و مخالفت دیگران صفت مذموم و ناپسندی را به مخالفان آن ادعا نسبت می‌دهد و به این ترتیب مخالفان را خلع سلاح می‌کند. مثلاً می‌گویند کسانی که با داعی ما مخالف هستند همگی نفوذی و جاسوس هستند. این مغالطه بارها ازسوی مخالفان FATF مطرح شده است. آنها بارها ادعا کردند که افراد نفوذی، غربگرا، افراد واداده در مقابل دشمن، یا آنان که اعتقادی به مقابله با دشمن ندارند، خواستار همکاری با FATF هستند. روشن است که در چنین شرایطی هر کسی که از همکاری با FATF دفاع کند خود را در معرض چنین اتهاماتی قرار داده است. واضح است استفاده از این روش برای مدافعان گروه اقدام مالی و علیه مخالفان هم زبینه نیست و نمی‌توان همه مخالفان را موافق پولشویی قلمداد کرد. مخالفان همکاری با FATF به‌تازگی کارشناسان و مدیرانی را که از همکاری با FATF دفاع می‌کنند تک‌تک و به‌طور شخصی مورد حمله قرار داده‌اند. نگاهی به مطالب سایت‌ها و روزنامه‌های مخالفان همکاری با FATF در ماه‌های اخیر نشان می‌دهد که آنها در وزارت خارج، بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و سایر دستگاه‌های مرتبط با موضوع اشخاصی را پیدا کرده‌اند که به‌نحوی از انحصار موضوع مبارزه با پولشویی و تامین مالی ترور یسم محسوب می‌شوند و مطالبی را در دفاع از همکاری با FATF بیان کرده‌اند. سپس آنها را به‌طور شخصی مورد حمله قرار داده و مطالبی را در مورد آنها نگاشته‌اند. این اقدام موجب می‌شود از کارشناسان و متخصصان این حوزه جرات اظهار نظر کارشناسی و تخصصی سلب شود. حتماً چنین اتفاقی برای کشور پیامدهای مطلوبی ندارد و اجازه نمی‌دهد در یک فضای فنی امور پیش‌رود و با چنین اقداماتی عملاً فضای بحث کارشناسی و تخصصی از میان می‌رود. حقیقت آن است در رابطه با FATF اگر واقعاً از صمیم قلب اعتقاد به بحث کارشناسی و استدلال‌های منطقی بود هیچ‌گاه چنین رویکردی اتخاذ نمی‌شد. به‌نظر می‌رسد تا زمانی که این رویکرد غیر کارشناسی و سیاسی در رابطه با موضوع FATF و سایر موضوعات و مسائل مشابه وجود داشته باشد، نمی‌توان امیدی به حل موضوع براساس ملاحظات و منافع ملی داشت.

توسعه ایرانی بررسی می‌کند

رونق تعمیرات در بازار گران موبایل

امین قلعه‌ای

این روزها بازار تعمیر وسایل الکترونیکی و قطعات یدکی آنها بیش از هر زمان دیگری داغ شده است. اگر گذرتان به پاساژهای لوکس موبایل فروشی بیفتد بانگاهی گذرا به فروشگاه‌های شیک و بزرگ متوجه می‌شوید که بازار خرید و فروش موبایل کساد شده است. افزایش سرسام‌آور قیمت تجهیزات الکترونیکی در کنار کاهش قابل توجه قدرت خرید شهروندان دلیل اصلی این موضوع است. این همه در حالی است که امسال نام شرکت‌های واردکننده تجهیزات الکترونیکی نیز در فهرست بلند بالای شرکت‌های دریافت‌کننده دلار ۴۲۰۰ به چشم می‌خورد. شرکت‌هایی که بدون هیچ نظارتی ارز دولتی دریافت کردند و کالاهای وارداتی با این ارز به قیمت آزاد در بازارها به فروش رساندند. محمد که خود فروشنده موبایل است. در این باره می‌گوید: «از ابتدای امثال قیمت موبایل همواره صعودی بوده است. قیمت که بالا رفت دیگر پایین نمی‌آید. اما دلیل افزایش قیمت را باید از کسانی پرسید که

برای واردات، ارز دولتی گرفتند اما نیمی از ارزشان را به کار دیگر اختصاص دادند و کالای وارداتی با نیم دیگر را به قیمت آزاد در بازار به فروش رساندند.» او در ادامه در مورد سرنوشت موبایل‌هایی که به گفته مسئولین در گمرک مانده بود هم گفت: «بله در مقاطعی این دستگاه‌ها از گمرک ترخیص و به صورت عمده وارد بازار شد، اما تاثیر چندانی در قیمت نگذاشت. واردکنندگان عمده مدعی هستند که مابه‌التفاوت ارز دولتی و آزاد از آنها گرفته شده است.»

تعمیرات، جایگزین خرید و فروش

افزایش شدید قیمت موبایل و سایر تجهیزات الکترونیکی اما پای مصرف‌کنندگان را به تعمیرگاه‌ها باز کرده است. به‌رروی در شرایطی که خرید یک دستگاه گوشی همراه برای مصرف‌کننده از توان او خارج شده است طبیعتاً است که بازار تعمیر دستگاه‌های آسیب‌دیده و کهنه بسیار داغ‌تر از بازار خرید و فروش گوشی باشد. محمد در این باره می‌گوید: «ما در فروشگاهمان بخش تعمیرات نداشتیم. از ماه پیش و بعد از روبرو شدن با شرایط جدید تصمیم گرفتیم این بخش را هم به فروشگاه اضافه کنیم.» او در پاسخ

به پرسشی در مورد افزایش قیمت لوازم یدکی تعمیرات موبایل هم می‌گوید: «قیمت لوازم یدکی هم افزایش داشته اما به اندازه خود گوشی نیست. در حقیقت با پولی که قبلاً می‌شد یک گوشی موبایل خرید، امروز می‌توان یک گوشی را تعمیر کرد. البته در حد نو.» او درباره هزینه تعمیرات گوشی می‌گوید: «در حال حاضر هزینه تعویض صفحه‌نمایش از ۴۰۰ هزار تومان تا ۵ میلیون تومان است که با توجه به مدل و برند گوشی تغییر می‌کند.» خبرگزاری ایلنا در گزارشی در همین باره می‌نویسد: «در حال حاضر نمایندگی برندهای مختلف برای تعمیر تجهیزات دیجیتال به‌طور میانگین سه روز زمان لازم دارند. گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد، تعمیرکاران دیگر نیز وضعیت مشابهی دارند و وقت زیادی برای تعمیر دستگاه‌های معیوب ندارند.» حسام دلاویز یکی از تعمیرکاران گوشی تلفن همراه درباره علت افزایش تقاضا برای تعمیر گوشی گفت: «گران شدن گوشی نو، مهم‌ترین دلیل این موضوع است و مردم قدرت مالی کافی برای خرید یک محصول جدید را ندارند و تلاش می‌کنند تا با دستگاه قدیمی خود کنار بیایند.

در شرایطی که خرید یک دستگاه گوشی همراه برای مصرف‌کننده از توان او خارج شده است طبیعتاً است که بازار تعمیر دستگاه‌های آسیب‌دیده و کهنه بسیار داغ‌تر از بازار خرید و فروش گوشی باشد

البته هزینه تعمیرات گوشی نیز افزایش پیدا کرده است، اما هنوز نسبت به خرید یک گوشی نو به صرفه است.»

به گفته این تعمیرکار، عمر استفاده از گوشی‌های هوشمند در کشور مابسیار کم است و مردم علاقه زیادی به خرید گوشی جدید دارند و این درحالی است که گوشی فعلی آن‌ها از نظر فنی و تکنولوژی هیچ مشکلی ندارد. دلاویز ادامه داد: این موضوع در کشورهای صنعتی کمتر دیده می‌شود و مردم این کشورها چندان به تعویض گوشی فکر نمی‌کنند و ترجیح می‌دهند تا گوشی‌های خود را تعمیر کنند. اقتصاددانان در ماه‌های اخیر توصیه‌های جالبی به جوانان جویای کار و علاقمندان به

سرمایه‌گذاری و راه‌اندختن کسب و کارهای جدید داشته‌اند. یکی از این توصیه‌ها سرمایه‌گذاری و فعالیت در مشاغل مربوط به تعمیرات تجهیزات الکترونیکی است. ایمان راستی، کارشناس اقتصادی در این باره به توسعه ایرانی می‌گوید: «نتیجه قطعی افزایش نرخ ارز، افزایش بهای کالا در بازار است. در این شرایط بسیار طبیعی است که کسب و کار کسانی که در حوزه تعمیرات فعالیت می‌کنند به شدت رونق پیدا کند. از همین رو پیشنهاد ما به سرمایه‌گذاران و افراد جویای کار ورود به این حوزه است.»

وضعیت قطعه در بازار

رونق کسب و کار تعمیرات موبایل اما روی دیگری هم دارد. کمبود قطعه در بازار، علیرضا صمیمی، عضو هیأت‌مدیره اتحادیه دستگاه‌های مخابراتی می‌گوید: «جدای از مشکلاتی که ترخیص کالا از گمرک را حسابی کند کرده است، واردات قطعه‌های گوشی همچنان براساس ارز آزاد انجام می‌شود. اما کمبود قطعه تنها به گوشی تلفن همراه محدود نمی‌شود و به گفته فیض‌آبادی، قطعه‌های الکترونیکی هم این روزها در بازار حسابی کم شده و تعمیر دستگاه‌های الکترونیکی به مشکل برخورد است.» آن‌گونه که این فعال صنفی توضیح می‌دهد، در حال حاضر قطعاتی مثل ماژول، مادربرد، اپتیک و پک لایت در بازار کم شده و همین مسأله فعالان این صنف را مستأصل کرده است. او ادامه می‌دهد: «به عنوان مثال اگر پک لایت یک مانیتور ۱۹ اینچی که قیمتش یک‌میلیون و ۲۰۰ تا یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است، خراب شود می‌توان با ۲۰۰ هزار تومان تعمیر کرد اما اگر این قطعه کوچک نباشد باید این مانیتور را کنار گذاشت و دستگاه جدیدی را جایگزین آن کرد.

به گفته فعالان صنفی، صاحبان گوشی‌های اپل و سامسونگ بیشترین مراجعه به تعمیرگاه‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. عضو مخابراتی می‌گوید قطعات اورجینال تمامی برندها در بازار پیدا می‌شود، هر چند سخت، اما

اقتصاددانان در ماه‌های اخیر توصیه‌های جالبی به جوانان جویای کار و علاقمندان به سرمایه‌گذاری و راه‌اندختن کسب و کارهای جدید داشته‌اند. یکی از این توصیه‌ها سرمایه‌گذاری و فعالیت در مشاغل مربوط به تعمیرات تجهیزات الکترونیکی است

از گوشه و کنار می‌توان شنید که این روزها بسیاری از تعمیرکاران از قطعات تقلبی و حتی کارکرده روی گوشی‌های آنها استفاده کرده‌اند. وضعیت برای سایر برندها بدتر است. صاحب یک گوشی بلک‌بری می‌گوید: «ال‌سی‌دی موبایلم از حدود یک ماه پیش با مشکل مواجه شد. ابتدا فکر می‌کردم با پرداخت هزینه‌ای هر چند بالا مشکل موبایلم حل می‌شود، ولی نشد.» او که عطای خاص بودن گوشی‌اش را به لقایش بخشیده است، ادامه می‌دهد: «برای تعمیر گوشی‌ام تلاش بسیاری کردم، ولی ال‌سی‌دی گوشی‌ام در بازار ایران موجود نیست و ناچار شدم سراغ برند دیگری بروم.»

بازار گرم گوشی دست دوم

برای کسانی که تعمیرکار گوشی آنها را جواب کرده و پول زیادی برای خرید گوشی نو ندارند. هیچ راهی جز خرید گوشی دست دوم وجود ندارد. این روزها بازار خرید و فروش گوشی‌های دست دوم هم از همیشه داغ‌تر است. محمد در این باره می‌گوید: «گوشی که پارسال یک میلیون تومان بود، حالا به قیمت سه میلیون تومان خرید و فروش می‌شود. البته همین گوشی به صورت استوک یا دست دوم در بازار به قیمت بسیار کمتر خرید و فروش می‌شود و بسیاری از هموطنان هم چاره‌ای جز خرید آن ندارند.» او در ادامه می‌گوید: «البته یک‌روی دیگر سکه این است که در این شرایط فقط کسانی گوشی خود را می‌فروشند که دستگاهشان ایراد فنی اساسی پیدا کرده و دیگر تحت خدمات گارانتی و تعمیر هیچ شرکتي نیست.»

اندازه‌گیری و صورت حساب صادره خواهد بود. قرائت به صورت دوره‌ای توسط مأمور قرائت این شرکت انجام و براساس صورتحساب و جدول تعرفه، هزینه فروش برق به متقاضی در فواصل زمانی معین و پس از تأیید صورت وضعیت توسط شرکت ساتبا، از سوی شرکت توزیع برق تهران بزرگ پرداخت خواهد شد. به گفته کارشناسان، پتانسیل‌های بالایی در ایران برای توسعه تجدیدپذیرها وجود دارد و با توجه به رویکرد روشن دولت و مجلس به این حوزه، به‌نظر می‌رسد که عرصه برای سرمایه‌گذاری در این بخش باز شده است و مشترکان می‌توانند علاوه بر استفاده از برق تولیدی خود، در این حوزه کسب درآمد نیز داشته باشند.

(نرخ خدمات انتقال) برای مدت ۱۰ سال از دوره قرارداد است و در ۱۰ ساله دوم، نرخ خرید برق ۳۰ درصد برای انواع نیروگاه‌های خورشیدی کاهش داده می‌شود. البته در هر سال به مبلغ فوق مطابق قرارداد، تعدیل نیز تعلق می‌گیرد.

صوری درباره نحوه پرداخت به مشترکان نیز گفت: انرژی تولیدی مولدهای منصوبه از محل خرید تضمینی برق خورشیدی، از طریق کنتورهای هوشمند طرح فهام در هر دوره قرائت، قرائت شده و به حساب مالک مولد وارز خواهد شد.

به گفته مدیر عامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ، مبلغ خرید تضمینی به‌ازای برق تزریق شده براساس قرائت دستگاه‌های

هم‌چنین تمام متقاضیان غیردولتی، پس از نصب سامانه خورشیدی مورد تأیید این شرکت در شهر تهران، می‌توانند به فروش انرژی حاصل از تولید نیروگاه خورشیدی اقدام کنند و هزینه مربوطه مشخصاً تابع کیفیت تجهیزات و قدرت مولد مورد نظر است. در همین راستا، حسین صوری – مدیر عامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ – گفت:

کلیه مشترکان متقاضی می‌توانند از یک کیلووات تا ۱۰۰ کیلووات و تا سقف قدرت انشعاب، مولد خورشیدی احداث کنند. در صورتی که علاقمند به سرمایه‌گذاری در سطح بیش‌تری باشند، این کار از طریق سازمان ساتبا امکان‌پذیر خواهد بود.

وی با بیان این که در حال حاضر حداقل سرمایه مورد نیاز برای ورود به این طرح، حدود پنج میلیون تومان در سطح نیروگاه‌های کم ظرفیت است، ابراز کرد: مبنای محاسبه نرخ خرید برق، نرخ قرارداد فی‌مابین است که برای سال ۱۳۹۶ در سامانه‌های با قدرت ۲۰ کیلووات و کم‌تر، به ازای هر کیلووات ساعت، ۸۰۰۰ ریال به علاوه ۱۴۱.۷ ریال

گرفته شود. هم‌چنین با توجه به نیاز روزافزون انرژی و مشکلات مربوط به احداث نیروگاه سوخت فسیلی از جمله محدودیت این منابع و هم‌چنین محدودیت فضا و هزینه، کمک به توسعه احداث مولدهای پراکنده از اهمیت بالایی برخوردار است. از سال ۱۳۹۵ تاکنون، پیرو مصوبه وزیر نیرو و درباره خرید تضمینی برق از نیروگاه‌های تجدیدپذیر، عقد قرارداد خرید تضمینی برق خورشیدی از مشترکان غیردولتی آغاز شد و با توجه به روند فرهنگ‌سازی، استقبال شهروندان از این طرح رشد چشم‌گیری داشت؛ به‌طوری که طی سال ۱۳۹۶ میزان قراردادها و ثبت‌نام مشترکان به‌طرز قابل توجهی نسبت به سال ۱۳۹۵ افزایش داشته است.

طبق اعلام شرکت توزیع برق تهران بزرگ، سرمایه‌گذاری در این طرح به‌عهده مشترک متقاضی است و این شرکت موظف است با کلیه مشترکان متقاضی نصب مولد خورشیدی، مطابق با دستورالعمل‌های مربوطه قرارداد خرید تضمینی با مدت ۲۰ سال منعقد کند.